

Vår referanse:

Deres referanse:

Dato:

30.08.2024

parat

Til:

Finansministeren

P.b 9029 Grønland
0133 Oslo

Tlf 21 01 36 00

post@parat.com
parat.com

NO 971 480 270

Statsbudsjettet 2025

Parat vil med dette gi sine siste innspill til regjeringens arbeid med statsbudsjettet for 2025.

Vi har vært gjennom en periode med pandemi, prisvekst, økte renter, høye energipriser – og nå, krig i Europa. Norsk økonomi har så langt kommet seg gjennom disse utfordringene på en relativt god måte, ikke minst takket være Oljefondet som bidrar til å smøre norsk økonomi.

Det er likevel noen mørke skyer i horisonten, og deler av husholdningene har balansert på tålegrensen i forhold til både prisvekst og økte renter. Innenfor bygg- og anleggsbransjen har man over tid sett at nye prosjekter stoppes, eller settes på vent. Bransjen har likevel holdt det gående med allerede igangsatte prosjekter, men det er ventet en ytterligere nedbremsing fremover.

Den svake kronekursen har bidratt både til prisvekst, redusert kjøpekraft – og dermed også redusert aktivitet og etterspørsel i deler av den norske økonomien. Samtidig har den svake kronekursen (kombinert med høye priser på olje, gass og energi) bidratt til at eksportnæringene går veldig godt.

Arbeidsledigheten er for tiden lav, men er ventet å stige noe inn mot og gjennom 2025.

Alt dette skjer samtidig med en krig i Europa, en varslet oppbygging av forsvaret – og økte utfordringer med smugling, organisert kriminalitet, hybride trusler og cyberkriminalitet.

Vi skal også møte en av vår tids største utfordringer, nemlig menneskeskapt klimaendringer – og vi står overfor en ny digitaliseringsbølge hvor kunstig intelligens for alvor vil gjøre sitt inntog i norsk arbeidsliv.

På bakgrunn av dette vi Parat trekke frem **arbeid, kunnskap, klima – og samfunnsikkerhet** som våre hovedprioriteringer inn mot statsbudsjettet 2025.

Arbeid for alle - arbeidslinjen

For Parat er det viktig at alle som kan og vil jobbe, skal få muligheten til det. Parat vil støtte en ansvarlig økonomisk politikk som bidrar til å holde ledigheten lav, samtidig som sosiale goder som sykelønnsordning, uføretrygd og arbeidsavklaringspenger m.v. innrettes på en måte som bidrar til å understøtte arbeidslinjen. Det skal lønne seg å jobbe.

Kunnskap og kompetanse

Kompetanse blir avgjørende for fremtidig vekst, verdiskaping og sysselsetting, ikke minst med tanke på den digitaliseringsbølgen vi ser ligger foran oss. Det er derfor behov for en kompetansereform, hvor også det offentlige må bidra med finansiering.

Parat vil samtidig uttrykke bekymring for situasjonen i universitets- og høyskolesektoren, som over tid har vært utsatt for budsjettkutt. Sektoren har heller ikke, etter vår oppfatning, blitt tilstrekkelig kompensert for lønns- og prisvekst. Dette fører til at sektorens mulighet for å levere på samfunnsoppdraget blir skadelidende, og flere av institusjonene står nå i, eller overfor, en nedbemanning.

Klima og miljø, eller det grønne skiftet

Et bærekraftig og grønt arbeidsliv er ikke bare avgjørende for at vi skal kunne møte en av vår tids største utfordringer, menneskeskapte klimaendringer. Det åpner også for innovasjon og nye arbeidsplasser.

Det er derfor viktig å følge opp arbeidet for at Norge skal bli et lavutslippssamfunn, og nå målene satt gjennom Parisavtalen. For å lykkes med dette vil vi nok en gang trekke frem "forurenser betaler" prinsippet, og løfte frem støtteordninger som reduserer den økonomiske risikoen til bedrifter som prøver ut ny klima- og miljøteknologi.

Vi vil også be myndighetene om å bruke det offentlige virkemiddelapparatet og støtteordninger på en måte som bidrar til fremvekst av nye grønne næringer og arbeidsplasser.

For Parat som organiserer store grupper innenfor luftfarten, vil vi også spesielt trekke frem utvalget som er nedsatt "Samarbeidsforum for fremtidens luftfart". Etter vår oppfatning er dette et godt eksempel på hvordan næringen, partene og myndighetene kan jobbe sammen – men hvor det samtidig er viktig at myndighetene bidrar med midler som kan bidra til risikoavlastning i en utprøving og overgangsfase på veien mot grønnere og mer miljøvennlige løsninger.

Samfunnssikkerhet, beredskap og forsvar

En kjerneoppgave for nasjonalstaten er å levere trygghet og sikkerhet for innbyggerne. Nå er den sikkerhetspolitiske situasjonen mer alvorlig enn på lenge, verden oppleves mindre trygg enn før.

Det er krig i Europa. Det endrer Norge og vår del av verden, også i årene som ligger foran oss. Forsvar, samfunnssikkerhet, beredskap og kampen mot organisert kriminalitet må prioriteres høyere, med de konsekvensene dette får for andre viktige budsjett- og samfunnsområder.

Vi ber derfor om økte bevilgninger til forsvar, politi, grensekontroll – og samfunnssikkerhet og beredskap i et bredt perspektiv.

Ansvarlig økonomi, og vanskelige prioriteringer

Norge står overfor tøffe prioriteringer. Økte satsinger på prioriterte områder, betyr at det blir mindre igjen til områder som ikke er prioritert på samme måte. Dette er en konsekvens vi ser, og

prioriteringer vi er villig til å gå inn i.

Samtidig ser vi at det kan være behov for enkelte tiltak som letter situasjonen for husholdningene også i tiden fremover. Vi vil derfor be om at eksempelvis strømstøtten videreføres så lenge det hersker usikkerhet rundt energiprisene – og mulighet for vedvarende høye strømpriser for husholdningene.

Med hilsen
Parat

Unn Kristin Olsen
Forbundsleder

Anneli Nyberg
Nestleder